

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Langå

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Sydvest

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 14.12.21

DELTAGERE: Mette Hjort (pædagogisk leder), Michael Ross (dagtilbudsleder), Anette Underbjerg (pædagog i børnehaven), Mathilde Hostrup (formand for forældrerådet), Maj-Britt Skovgaard (referent, BFU)

KONSULENT: Anna Plovbøl Pedersen (BFU)

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	6
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	8
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Børnehuset Langå er en nyopført institution, som har modtaget børn og personale fra tre forskellige institutioner. Der arbejdes stadig på at få skabt en fælles kultur i huset.

Der arbejdes med fælles læreplanstemaer på tværs af huset, ofte to temaer i kombination. De enkelte stuer tilpasser emnerne/aktiviteterne, så de passer til den aktuelle børnegruppens behov. Der er opmærksomhed på at koble grundlaget fra den styrkede pædagogiske læreplan på arbejdet med temaerne. Der er sat særligt fokus på børneperspektivet.

Da personalegruppen har brugt tid på at etablere sig i det nye hus, er det Mette, der som leder, har lavet handleplaner (tegn på læring). Både ledelse og personale ser frem til, at det fremover er personalet, der skal lave handleplanerne.

På baggrund af ITERS og ECERS rapporter, arbejdes der med det udendørs læringsrum med fokus på børnenes legesteder og de voksnes fordeling. Der er kommet øget opmærksomhed på at understøtte børnenes nysgerrighed på bøger/sprog og personalet sørger for, at bøgerne vender rigtigt og præsenterer sig godt. I børnehaven er der kommet ord på skuffernes front og i vuggestuen er kassernes indhold blevet afbilledet.

Personalet har fået øget fokus på ventetider og overgange. Der arbejdes på at skabe gode overgange, som hænger sammen med børneperspektivet. Der igangsættes f.eks. sang eller leg, når der er ventetid. Der er en bevidsthed om, at overgangene er en balancegang. På den ene side skal børnene ikke føle, at de venter unødigt lang tid og på den anden side skal de øve sig i at kunne vente.

Personalet og ledelsen har haft drøftelser angående tilgængeligheden af materialer/legetøj. Der er enighed om at prioritere overskueligheden for børnene og der skal derfor ikke være for mange ting fremme på samme tid. Det skal være overkommeligt for børnene at rydde op efter sig, når de er færdige med en leg. Ting som puslespil, blyanter/papir og klodser er altid tilgængelige, mens andre ting kun tages frem en gang imellem.

Der arrangeres ofte nogle legestationer som børnene kan vælge imellem

Børn i udsatte positioner

Flere i personalegruppen er blevet undervist i DUÅ (De Utrolige År). DUÅ-principperne anvendes i det pædagogiske arbejde og bruges ofte ifm. vejledningen af forældrene, f.eks. den voksnes deltagelse i børnestyret leg.

Der er fokus på "nabo-ros", hvor den gode adfærd italesættes overfor hele børnegruppen. Mange af støtteredskaberne bruges til hele børnegruppen, da flere børn har gavn af det.

Børnene er i basisgrupper, men der arbejdes samtidig i mindre fællesskaber. Der gives udtryk for, at huset med fordel kunne have nogle små birum til stuerne. Arbejdet i de mindre grupper ville således kunne foregå mere uforstyrret og børn med behov for ro, ville have bedre mulighed for at "trække sig". Der skabes små rum på stuerne ved hjælp af reoler og skærmvægge.

Personalet er blevet præsenteret for NPU (Neuro Psykologisk Udviklingsleg) på en temadag og har fokus på neuropædagogik. Personalet arbejder meget med at "gå bagom barnet", men også at "gå bagom sig selv", for at blive klogere på, hvilke ting, der kan justeres på.

Når der opstår en bekymring for et barn, bliver personalet nysgerrige på barnets adfærd og hensigt. Det er den voksnes ansvar at finde ud af hvad barnet har brug for. Personalegruppen sparrer med hinanden og forældrene inddrages hurtigt ved en bekymring. Tværfaglige samarbejdspartnere inddrages efter behov.

Sammenhænge

Børnehuset Langå er den første vuggestue i området. Tidligere kom alle børn fra dagplejen, når de skulle starte i børnehaven. Der har endnu ikke været et barn, som er flyttet fra vuggestuen til børnehaven, men de store vuggestuebørn forberedes på overgangen ved at besøge børnehaven og børnehavens legeplads.

Der er fokus på tryghed for både barnet og forældrene, når et barn starter i institutionen. Der er i Dagtilbud Sydvest en fast plan for afholdelsen af forældresamtaler, herunder indhold og tidsinterval. Det første møde afholdes inden barnet starter. Her bliver forældrene spurgt meget ind til barnet, så forældrene får mulighed for at overlevere vigtige informationer og der bliver lagt en konkret plan for indkøring. I samarbejdet med forældrene anvendes et samtaleark, som er bygget op omkring de seks læreplanstemaer.

Stort set alle børn starter på distriktsskolen i Langå. Der er et godt samarbejde mellem skolen og børnehaven og der er god forståelse for hinandens verdener.

De store børnehavebørn begynder at besøge skolen en gang om ugen inden de starter i førskole d. 1. marts. Pædagogerne fra førskolen besøger børnehaven, så børn og voksne lærer hinanden at kende. Der afholdes overgangssamtaler mellem afgivende og modtagende personale.

Der afholdes et fælles forældremøde i september måned, hvor skolelederen og personale fra børnehaven og førskole deltager.

Mathilde fortæller som forældre, at dette møde fungerer rigtig godt, da det er med til at skabe en god sammenhæng mellem børnehaven, førskolen og skolen.

Forældresamarbejde

Det er vigtigt for personalet at have et samarbejde med begge forældre. Begge forældre forventes derfor at deltage i samtalerne omkring barnet.

Personale og ledelse ser det som en styrke, at samarbejdet med forældrene starter tidligere i barnets liv, nu hvor der er kommet en vuggestue. Personalet beder gerne forældrene om hjælp, når der er opstået udfordringer i arbejdet med barnet. Personalet gør det tydeligt for forældrene, at udfordringen ikke ligger hos barnet, men at personalet har brug for vejledning, for at kunne hjælpe barnet bedst muligt.

Personalet oplever en tendens til, at forældre, i højere grad end tidligere, opsøger vejledning og guidens hos dem. Tilknytningen til sundhedsplejen stopper normalt når barnet fylder otte måneder, hvilket kan være en årsag til, at forældrene opsøger det pædagogiske personale, når der opstår tvivl.

Dagtilbud Sydvest arbejder i øjeblikket på en kommunikationsstrategi, hvorved der laves fælles retningslinjer for informationsniveauet i forældresamarbejdet, herunder mængden/længden af opslag, beskeder og antallet af fotos.

Som forældrerepræsentanten fortæller, at nyhedsbrevene dækker et stort informationsbehov. Her kan forældrene læse om kommende aktiviteter, det pædagogiske fokus og indføres i aktuelle rim/remser/historier mv.

Der er opmærksomhed på, at der fortsat skal være fysiske opslag/udstillinger i børnehøjde, så børnene har mulighed for at referere til nogle af de ting de har lavet på andre tidspunkter end når forældrene fremviser billeder på telefonen.

Der blev lavet en "ryste-sammen-bog" ifm. sammenlægningen af de tre institutioner. Hvert barn/familie blev præsenteret i bogen, så de kunne lære hinanden at kende. Mathilde fortæller som forælder, at bogen fungerede rigtig godt som et grundlag for kendskabet til de andre børn/forældre i en tid, hvor forældrene ikke måtte komme inde i huset.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Der har i Sydvest i forvejen været arbejdet på at ensrette den pædagogiske praksis i dagtilbuddet, så det sammenbragte personale er overordnet vant til at arbejde på samme vis/med samme redskaber.

Ledelsen beskriver at de øver sig i arbejdet med evaluering. De ønsker i institutionens første år at arbejde med at lave målbare mål, hvilket er svært, fordi man altid er i gang med noget nyt. Der har tidligere været indsat fordybelsesuger i dagtilbuddets årshjul.

Der foregår en løbende daglig evaluering via dialogen mellem personalet og personale/leder. Der er også plads til det på p-møder. Det er planlægningen af den skriftlige evaluering, der giver de største udfordringer. Institutionen arbejder med at lave midtvejsevalueringer. Der anvendes "tegn på læring II" som udgangspunkt for institutionens evalueringsarbejde. Institutionen har et ønske om at se på hverdagsrutiner og lave evalueringer herpå; eksempelvis ventetid.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling ECERS-3

Børnehuset Langå er en nybygget institution og indviet i 2021. Institutionen har en gruppe med vuggestuebørn og i alt seks stuer med børnehavebørn, hvoraf den ene – Brombasserne – observeres. Institutionen fremstår ny, ren og flot! Der er mange gennemtænkte løsninger i huset, fx med praktiske udgange udfor hver stue samt udendørs toiletter så børnene ikke skal gå så langt for at komme på toilettet. At institutionen er så stor, og at der tilsvarende er en stor legeplads, har

mange fordele og også nogle udfordringer. Fx kræver det store område at der er en tydeligere struktur og ansvarsfordeling.

Indendørs er der samlet i huset interessecentre, og igen gør afstanden til dem, at ikke de ikke er tilgængelige for alle børn. Til trods for at institutionen kun er ca. 1/2 år gammel, så er der mange udstillinger som gør at det er et spændende hus at komme ind i.

Der observeres generelt gode rutiner i forbindelse med sanitetsprocedurerne omkring måltider. Sikkerheden i det udendørs område bør drøftes. De fleste farer kan mindskes eller helt bortfalde ved at optimere tæt vejledning under grovmotorisk leg.

Generelt er der en god praksis indenfor området for Sprog og Literacy.

For at komme et skridt videre kan det anbefales, endnu tydeligere at gøre noget ud af at beskrive betydningen af ukendte ord korrekt og på en måde, som børnene kan forstå samt at tilføje informationer og ideer med henblik på at udvide børnenes forståelse af betydningen af ord, som børn bruger. Det kan ligeledes anbefales at nogle bøger udstilles så børnene lettere kan se dem. Enten de bøger børnene er særligt glade for eller bøger der relaterer sig til aktuelle emner, fx "Hvad kan man finde på stranden" eller "Nu høster vi". Anerkend – gerne endnu tydeligere, når børnene af sig selv bruger bøger.

I forhold til læringsaktiviteter bygger ECERS på to forudsætninger: Tilgængelighed og inddragelse af materialer. Det er afgørende for børnenes lege, deres muligheder for at interagere med hinanden og for at tilbyde mange facetter til det sproglige arbejde at der er mange og alsidige materialer indenfor alle læringskategorierne. Covid-19-restriktioner der har sat store begrænsninger i forhold til mængden og typer af materialer er ophævet. Således kalder tiden fremover på, at der skal besluttes hvordan, hvilke og hvornår materialerne som er undværet, skal tilbage på stuerne igen.

Personalets måde at indgå i interaktioner på og de samspil, der tilbydes børnene, er på et godt niveau og med eksempler af fremragende karakter. Når det gælder Interaktion mellem jævnaldrende, så kan der lyde en opfordring til at udpege børnenes sociale adfærd overfor hinanden, fx anerkender børn der hjælper andre børn, deles om legetøj uden at blive uenige eller komme op at slås osv. I tillæg hertil kan det overvejes at tilbyde børnene at arbejde sammen i mindre eller større projekter og italesætte deres relationer, følelser og gøremål undervejs.

I forhold til organisationsstruktur er I godt på vej i forhold til at have overordnede rammer og strukturer for dagen – særligt når der kigges ind på den ene stue. Der danner sig et mere diffust billede af hvem der gør hvad, når det gælder det udendørs område. Her anbefales det at

udarbejde planer over synlige og særlige ansvarsområder, således at de farer der øjnes i det udendørs miljø kan mindskes.

Opsamling, ITERS-3

Indretningen er velfungerende og understøtter personalets arbejde med børnene. Der kan rettes opmærksomhed på at gøre mere legemateriale let tilgængeligt for børnene. Dertil at justere fodstøtter på børnenes siddepladser, samt indretning af flere interessecentre og spædbarnsområder, med legematerialer og udstilling der imødekommer de yngste børn. Overvej desuden hvorledes udstillingerne kan udvikles og inddrages i samtaler med børnene.

Generelt er der behagelig stemning, positive interaktioner og opmærksomhed på børnene relateret til rutiner. Det anbefales at se nærmere på de sanitære procedurer ved måltidet, samt praksis vedrørende hygiejne ved bleskift og toiletbesøg. Dertil kan der rettes fokus på at bruge matematisk tale under måltider, fx at tælle mad, at bruge begreber som mindre/større, mere/færre. I forhold til sundhed omkring børnenes middagslur, anbefales det at skabe plads til større afstand mellem krybberne. For at højne sikkerheden anbefales det, at gøre redegangen sikker, sikre faldunderlag under ribber og udskifte taburetter med stole med ryglæn og fodstøtte.

Sprogligt er der et godt miljø på Haletudserne. Personalet har mange længere samtaler med børnene gennem hele observationen ligesom der responderes hensigtsmæssigt og udviklingsstøttende på alle børnenes kommunikative initiativer. Personalet er opmærksomt på at udvide børnenes ordforråd. For at udvikle praksis omkring sprog og bøger, anbefales det, at bøger gøres mere tilgængelige for børnene, ved at give mere tid på stuen, så børn selv kan opsøge bøger. Dertil kan der være en opmærksomhed på at forklare betydningen af verbale ord.

I forhold til læringsaktiviteter er der en rigtig god personalebeteiligung, vejledning og mange samtaler med børnene på de forskellige læringsområder. Kvaliteten af leg og læring hænger dog både sammen personalets ageren og de materialer, der er til rådighed for børnene.

Materialesamlingen kan med fordel udvides, så der er flere materialer tilgængelige for børnene indenfor alle de forskellige læringsområder, der er nævnt under subskala 4. Dertil en opmærksomhed på matematisk tale. Overvej dertil at tage nogle af materialerne med ud på legepladsen i perioder, hvor I er meget udendørs.

Der er et fremragende relationelt miljø og børnene bliver mødt positivt og hensigtsmæssigt. Det kan overvejes at have opmærksomhed på at øge bevidstheden om hvad det er personalet gør, der er så godt, således den praksis kan italesættes og fremhæves, fx overfor nye kolleger, så kulturen og praksis bibeholdes.

Organiseringen af dagen fungerer generelt godt i forhold til overgange og ventetider. Det anbefales at øge mængden og variationen af tilgængelige legematerialer til den frie leg. På observationsdagen sås én type af legeaktiviteter for hele børnegruppen (samling), men det anbefales, at personalet selv bliver nysgerrige på hvordan sådanne aktiviteter forløber (fx fælles krea-aktiviteter) ud fra ITERS-hæftet, fx med spørgsmål som "er alle børn engagerede?" "har aktiviteten en tilpas varighed?" "er der alternativer til børn der ikke kan deltage?".

OPSAMLING + AFTALER FR EMADRETTET

Personale og børn fra Børnehuset Langå kommer fra tre forskellige institutioner og er startet op midt i en pandemi. Ledelsen beskriver, at de har fokus på at få skabt en fælles kultur i huset, som skal være med til at sikre en ensretning og sammenhængskraft.

Alle deltager aktivt på tilsynsmødet og der er en optagethed af at sikre en praksis af god kvalitet med udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan.

Børnehuset Langå ønsker at have fremadrettet fokus på følgende:

- Skabe en sammenhængskraft og fælles forståelse af målene fra læreplanen.
- Arbejde med at udnytte gangareal i institutionen til eksempelvis interessecentre.
- Fokus på børneperspektivet – hele sydvest, bl.a. fokus på børnevenlig dokumentation, at børnene får øje på hinanden
- Fælles kommunikationsstrategi for Dagtilbud Sydvest
- Evalueringskultur – finde en systematik, arbejde med evaluering i både det store og små.
- Styrke forældresamarbejdet sådan, at der skabes en tillid til personalet, ledelsen og det pædagogiske arbejde samt en ro omkring børnene.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS